

Uchwała Nr 248 / 2015

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 22 kwietnia 2015 roku

w sprawie wydania opinii o przedłożonym przez Zarząd Powiatu Słubickiego sprawozdaniu z wykonania budżetu Powiatu za rok 2014.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w osobach:

Jarosław Kotowski - Przewodniczący

Joanna Chruściel - Członek

Grażyna Radomska - Członek

działając na podstawie art.13 pkt 5 i art. 19 ust.1 i 2 ustawy z dnia 07 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (j. t. Dz. U. z 2012 r. poz.1113 z późn.zm.) po rozpatrzeniu sprawozdania Zarządu Powiatu Słubickiego z wykonania budżetu Powiatu za rok 2014 -

opiniuje pozytywnie z zastrzeżeniem sprawozdanie z wykonania budżetu Powiatu Słubickiego za rok 2014 przedstawione przez Zarząd Powiatu Słubickiego.

Uzasadnienie

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze zbadał pod względem formalno-prawnym sprawozdanie z wykonania budżetu Powiatu Słubickiego za rok 2014, przedstawione przez Zarząd Powiatu Słubickiego oraz określone przepisami prawa sprawozdania statystyczne sporządzone za ten rok.

Skład Orzekający stwierdza, że sprawozdanie roczne przedstawione zostało w szczególności spełniającej wymagania określone w art. 269 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz.885 z późn. zm.).

Sprawozdanie z wykonania budżetu Powiatu Słubickiego za rok 2014 oraz sprawozdania statystyczne przedłożone zostały Izbie w terminach ustalonych przez obowiązujące przepisy prawne.

Wykonanie budżetu Powiatu Słubickiego w 2014 roku obrazuje poniższe zestawienie.

Symbole	Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie	% wykonania
1	2	3	4	5
1	Dochody ogółem, w tym:	47 520 766,98	41 585 389,86	87,5%
1.1.	dochody bieżące	41 682 766,98	40 664 533,66	97,6%
1.2.	dochody majątkowe	5 838 000,00	920 856,20	15,8%
1.2.a	w tym: ze sprzedaży majątku	2 446 776,00	164 425,45	6,7%
1.3.	dochody z tytułu środków unijnych i zagranicznych, w tym	3 918 625,00	1 308 234,47	33,4%
a	Finansowanie programów i projektów ze środków unijnych	3 830 773,00	1 234 805,55	32,2%
b	Współfinansowanie programów i projektów ze środków unijnych	87 852,00	73 428,92	83,6%
2	Wydatki ogółem, w tym:	47 520 766,98	43 478 412,90	91,5%

2.1.	Wydatki bieżące, w tym:	41 613 266,98	38 894 647,76	93,5%
2.1.1	wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	25 296 157,00	24 490 573,10	96,8%
2.2	dotacje na zadania bieżące	597 820,00	467 719,83	78,2%
2.3.	wydatki na obsługę długu j.s.t.	1 300 000,00	1 045 204,52	80,4%
2.4.	wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń udzielonych przez jst	0,00	0,00	
2.5.	wydatki majątkowe, w tym:	5 907 500,00	4 583 765,14	77,6%
a	wydatki inwestycyjne i zakupy inwestycyjne	5 907 500,00	4 583 765,14	77,6%
b	zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	0,00	0,00	
2.6.	wydatki na na programy z udziałem środków unijnych i zagranicznych, w tym:	4 592 830,00	3 352 619,91	73,0%
a.1	<i>Finansowanie programów i projektów ze środków unijnych</i>	4 008 391,00	2 914 736,19	72,7%
a.2	<i>Współfinansowanie programów i projektów ze środków unijnych</i>	584 439,00	437 883,72	74,9%
WF	WYNIK BUDŻETU (nadwyżka +/-deficyt-)	0,00	-1 893 023,04	
WFD	Deficyt		-1 893 023,04	
WFN	Nadwyżka			
3	Przychody ogółem, w tym:	0,00	1 702 683,57	
3.1.	kredyty i pożyczki, w tym:	0,00	0,00	
3.1.1.	na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków o których mowa w art.5 ust. 1 pkt 2 Uofp	0,00	0,00	
3.2.	spłata pożyczek udzielonych	0,00	0,00	
3.3.	nadwyżka z lat ubiegłych, w tym:	0,00	0,00	
3.3.1	na pokrycie deficytu	0,00	0,00	
3.4.	papiery wartościowe, w tym:	0,00	0,00	
3.4.1.	na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 uofp	0,00	0,00	
3.5.	prywatyzacja majątku jst	0,00	0,00	
3.6	wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finan. publicz. w tym:	0,00	1 702 683,57	

3.6.1	na pokrycie deficytu	0,00	1 702 683,57	
3.7.	Inne źródła	0,00	0,00	
4	Rozchody ogółem, w tym:	0,00	0,00	
4.1.	spłaty kredytów i pożyczek, w tym:	0,00	0,00	
4.1.1.	na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 Uofp	0,00	0,00	
4.2.	pożyczki (udzielone)	0,00	0,00	
4.3.	wykup papierów wartościowych, w tym:	0,00	0,00	
4.3.1.	na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 Uofp	0,00	0,00	
4.4.	inne cele	0,00	0,00	

Z	Zobowiązania według tytułów dłużnych, w tym:		21 842 842,32	
	Kredyty krótkoterminowe		0,00	
	Zobowiązania wymagalne		0,00	
N	Należności oraz wybrane aktywa finansowe, w tym:		1 931 590,33	
	Wymagalne		1 046 640,45	

	Wynik operacyjny brutto = dochody bieżące - wydatki bieżące	69 500,00	1 769 885,90	
	Dochody bieżące - wydatki bieżące + nadwyżka z lat ubiegłych + wolne środki (art. 242 ust. 2 nuofp)	69 500,00	3 472 569,47	

I.	Kwota długu:			
I.1.a	Łączna kwota długu na koniec okresu bez wyłączeń		21 842 842,32	
I.1.b	Kwota długu na koniec okresu po wyłączeniach		21 842 842,32	
I.1.c	Kwota długu na koniec okresu po wyłączeniach wkładu UE		21 842 842,32	
II.	Kwota spłaty zobowiązań:			
II.2.a	Łączna kwota spłaty zobowiązań bez wyłączeń	1 300 000,00	1 045 204,52	
II.2.b	Kwota spłaty zobowiązań po wyłączeniach	1 300 000,00	1 045 204,52	

Z analizy wykonania budżetu Powiatu Słubickiego za rok 2014 wynika, między innymi że dochody budżetu wykonane zostały w kwocie 41 585 389,86 złotych, stanowiąc 87,5% prognozowanych dochodów budżetu Powiatu, w tym dochody bieżące – w kwocie 40 664 533,66 złotych (97,6% prognozowanych dochodów bieżących budżetu) a dochody majątkowe – w kwocie 920 856,20 złotych (15,8% prognozowanych dochodów majątkowych

budżetu) z tego dochody ze sprzedaży majątku zostały wykonane w wysokości 164 425,45 złotych, co stanowi jedynie 6,7% planu. Powyższe oznacza, zdaniem Składu Orzekającego, że Powiat nie będzie miał znaczącej możliwości poprawy indywidualnego wskaźnika spłaty zobowiązań, o którym stanowi art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w części dotyczącej prawej strony relacji (dochodów ze sprzedaży majątku w latach poprzedzających rok budżetowy).

Informacyjnie Skład Orzekający wskazuje, że w ramach wykonanych dochodów budżetu w 2014 roku w dziale 700 – „Gospodarka mieszkaniowa” Powiat uzyskał dochody z tytułu najmu i dzierżawy majątku na nieruchomościach po byłym Terminalu Towarowych Odpraw Celnych w Świecku (TTOC) w wysokości 2 311 561,51 zł, co stanowiło 82,6% planu dochodów po zmianach. Natomiast wpływy z usług na nieruchomościach po byłym TTOC w Świecku zostały wykonane w 2014 roku w kwocie 2 138 611,75 złotych, co stanowi 82,2% planu dochodów po zmianach).

Skład Orzekający wskazuje, że w sytuacji gdyby działania prawne prowadzone przez Skarb Państwa doprowadziły do unieważnienia umowy sprzedaży nieruchomości po byłym TTOC w Świecku na rzecz Powiatu Słubickiego, może wystąpić sytuacja konieczności zwrotu przez Powiat uzyskanych dochodów z nieruchomości po TTOC w Świecku do budżetu państwa - jako dochodów nienależnych Powiatowi Słubickiemu.

Wydatki budżetowe zrealizowane zostały natomiast w wysokości 43 478 412,90 złotych, odpowiadając 91,5% planowanych wydatków w roku budżetowym, w tym wydatki bieżące wykonane zostały w wysokości 38 894 647,76 złotych, stanowiąc 93,5 % planowanych wydatków bieżących budżetu, a wydatki majątkowe w wysokości 4 583 765,14 złote, stanowiąc 77,6% planowanych wydatków majątkowych.

Skład Orzekający informacyjnie wskazuje, że według informacji zawartej na s. 13 części opisowej sprawozdania z wykonania budżetu za 2014 rok – Powiat Słubicki dokonał w 2014 roku całkowitej spłaty należności za zakupiony od Skarbu Państwa Terminal Towarowych Odpraw Celnych w Świecku w wysokości 1 339 622,37 zł.

Skład Orzekający stwierdza, że zachowana została relacja, o której mowa w art.242 ust.2 powołanej wyżej ustawy o finansach publicznych, tzn. wykonane na koniec roku budżetowego wydatki bieżące budżetu - nie są wyższe niż wykonane dochody bieżące.

Przychody budżetu Powiatu Słubickiego nie były planowane w 2014 roku, zostały natomiast wykonane w wysokości 1 702 683,57 złotych. Przychody budżetu stanowiły w całości przychody z tytułu wolnych środków, w rozumieniu art.217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Rozchody budżetu nie były planowane, ani nie zostały zrealizowane. Sytuacja ta wystąpiła wskutek rozterminowania przez Powiat spłaty rozchodów, co spowodowało wyłączenie spłaty rozchodów w roku 2014. W 2014 roku Powiat Słubicki spłacał jedynie odsetki do zaciągniętych zobowiązań. Nie spłacał natomiast rat kapitałowych od zaciągniętych zobowiązań.

Rok 2014 – Powiat Słubicki zamknął deficytem budżetu w wysokości 1 893 023,04 złotych (przy planowanym budżecie zrównoważonym na 2014 rok). Deficyt został sfinansowany kwotą wolnych środków wynoszącą 1 702 683,57 zł. Brakującą do sfinansowania deficytu budżetu kwotę 190 339,47 zł, pokryto z subwencji oświatowej na rok 2015. Zatem na koniec 2014 roku jak wynika to ze sprawozdania Rb-NDS za IV kwartał 2014 roku w budżecie Powiatu wystąpiła sytuacja niezrównoważenia po wykonaniu na kwotę 190 339,47 zł, która została nieprawidłowo sfinansowana z subwencji oświatowej na 2015 rok, co stanowi w ocenie Składu Orzekającego naruszenie art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, bowiem subwencja oświatowa w świetle powołanego wyżej przepisu, nie może stanowić legalnego i prawnie dopuszczalnego źródła sfinansowania deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego. W sprawozdaniu z wykonania budżetu oraz w części opisowej do sprawozdania Rb-NDS za IV kwartał 2014 roku jednostka samorządu terytorialnego wyjaśniła zaistniałą sytuację brakiem wpływu dofinansowania zrealizowanego projektu unijnego pn. "Dobry zawód-dobra praca - Modernizacja warsztatów szkolnych i pracowni do praktycznej nauki zawodów w Powiecie Słubickim" - (Umowa nr RPLB.04.02.02-08-008/13-01 zawarta z Województwem Lubuskim) w kwocie 1 704 935,70 złotych. Projekt został

zrealizowany w 2014r., ale dofinansowanie wpłynie dopiero w roku 2015. Brakująca kwota 190 339,47 zł została pokryta z subwencji oświatowej roku 2015 i dodano ją w pozycji D16. wolne środki sprawozdania. Gdyby środki dofinansowania wpłynęły w 2014 roku, tak jak zaplanowano, taka sytuacja w ocenie Powiatu nie miałaby miejsca.

Dług Powiatu na koniec 2014 roku ukształtował się na poziomie 21 842 842,32 złotych, stanowiąc 52,5 % pozyskanych dochodów budżetu w roku 2014.

Kształtowanie się relacji, o której mowa w art.243 ust.1 powołanej wyżej ustawy o finansach publicznych (indywidualny wskaźnik spłaty długu) w latach, na które przyjęta została Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Ślubickiego - prezentuje poniższa tabela.

LATA objęte WPF	Wskaźnik [R+O]/[D] (z uwzględnieniem spłaty zobowiązań w związku z wyłączeniami) (lewa strona wzoru)	Maksymalny dopuszczalny poziom spłaty zobowiązań (prawa strona wzoru)		Stopień spełnienia relacji	
		Średnia z art.. 243 ufp. z uwzględnieniem wyłączeń plan 3 kw)	Średnia z art. 243 ufp. z uwzględnieniem wyłączeń (wykonanie)		
1	2	3	4	(3-2)	(4-2)
2014	2,76%	4,91%	4,09%	2,15%	1,33%
2015	4,63%	6,19%	5,37%	1,56%	0,74%
2016	7,36%	8,70%	7,88%	1,34%	0,52%
2017	7,82%	9,39%	9,39%	1,57%	X
2018	7,54%	11,20%	11,20%	3,66%	X

Zastrzeżenie Składu Orzekającego dotyczy sytuacji finansowej Powiatu Ślubickiego w sytuacji możliwego wszczęcia i prowadzenia egzekucji z dochodów budżetu Powiatu w 2015 roku - kwot wynikających z wydanych przez Ministra Finansów, wobec Powiatu Ślubickiego ostatecznych decyzji dotyczących: obowiązku zwrotu nieprzekazanych pobranych dochodów budżetowych w wysokości 2 276 938,65 zł uzyskanych w 2011 roku (decyzja Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2013r. FS15/4135/37-217/MQR/12/13/BMI9/RWPD-50827) oraz kolejnej decyzji Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2013r. dotyczącej zobowiązania Powiatu Ślubickiego do zwrotu nieprzekazanych pobranych dochodów budżetowych uzyskanych w 2010 roku z tytułu opłat eksploatacyjnych w łącznej kwocie 1 202 511,08 zł (decyzja FS 15/4135/38-228/MQR/12/13/BMI9/RWPD-50840). Do wyżej wymienionych kwot w ocenie Izby z mocy prawa doliczone zostaną odsetki jak od zaległości podatkowych co spowodować może natychmiastową wymagalność kwoty oscylującej na około 5 000 000 milionów złotych.

Wskazane wyżej decyzje Ministra Finansów dotyczące zwrotu nieprzekazanych przez Powiat pobranych dochodów budżetowych uzyskanych z opłat eksploatacyjnych na obiektach po byłym Terminalu Towarowych Odpraw Celnych za lata 2010 i 2011 stały się wykonalne w dniu 23 lipca 2014 roku, bowiem WSA w Warszawie oddalił skargi wniesione przez Powiat na powyższe decyzje.

W sytuacji w której skarga kasacyjna od wskazanych wyżej decyzji złożona przez Powiat Ślubicki do NSA w Warszawie byłaby oddalona w całości powstanie dla Powiatu Ślubickiego realne zagrożenie niewykonania ustawowych zadań publicznych – przy równoczesnym zwiększeniu w Wieloletniej Prognozie Finansowej długu Powiatu o 5 milionów złotych oraz doliczeniu tej kwoty do długu (spłacanego nie rozchodami ale wydatkami bieżącymi budżetu).

Sytuacja w tym zakresie na dzień wydania opinii przez Skład Orzekający wskazuje, że terminy rozpraw przed NSA dotyczące dwóch wskazanych wyżej decyzji Ministra Finansów nie zostały jeszcze wyznaczone. Natomiast na wniosek pełnomocnika prawnego Powiatu NSA postanowieniami z dnia 9 stycznia 2015 r. (sygn. II GSK 2868/14) oraz z dnia 3 lutego 2015 r. (sygn. II GSK 44/15) wstrzymał wykonanie obu zaskarżonych decyzji do czasu ostatecznego rozpoznania sprawy przez Naczelny Sąd Administracyjny z uwagi na fakt, że wykonanie obu w/w decyzji mogłoby spowodować trudne do odwrócenia skutki finansowe

dla budżetu Powiatu i wprost zagrozić ciągłości realizacji zadań publicznych przez Powiat Słubicki.

Ponadto Skład Orzekający zauważa, że na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów prawa zaciąganie przychodów z tytułu kredytów, pożyczek, papierów wartościowych na sfinansowanie deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego związanego z wydatkami bieżącymi - jest prawnie niedopuszczalne. Stanowi o tym wprost dyspozycja art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych na podstawie, którego organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 tej ustawy. Na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

W sposób jednoznaczny wynika z tej normy prawnej, że przychody zwrotne (kredyty, pożyczki, papiery wartościowe) mogą być zaciągane wyłącznie na deficyt budżetu związany z wydatkami majątkowymi lub na rozchody zwrotne (spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań zwrotnych – kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych), oczywiście pod warunkiem spełniania ustawowego indywidualnego limitu spłaty zadłużenia, wynikającego z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych.

Powyższe stanowisko zostało potwierdzone wyrokami Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. z dnia 1 czerwca 2011r. sygn. akt II SA/Go 240/11 i z dnia 2 czerwca 2011r. sygn. akt I SA/Go 366/11.

Ten przepis prawa wyklucza zatem możliwość zaciągnięcia kredytu długoterminowego na wydatki bieżące Powiatu Słubickiego, w tym z tytułu spłaty zobowiązań na rzecz budżetu państwa z tytułu pobranych i nieodprowadzonych do budżetu państwa opłat eksploatacyjnych. Kredyt, pożyczka, czy emisja papierów wartościowych może dotyczyć tylko planowanego deficytu budżetu związanego z wydatkami majątkowymi, pod warunkiem spełniania wskaźnika ustawowego z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Na podstawie art. 89 ustawy o finansach publicznych – jednostki samorządu terytorialnego mogą ponadto zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu, na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z wyżej wymienionych tytułów oraz na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Kontrola kompleksowa prowadzona przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Zielonej Górze w Powiecie Słubickim w dniach od 13 grudnia 2013r. do 9 kwietnia 2014r. - wykazała, że w zakresie przekazywania dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa, w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, po potrąceniu 5% zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 513), Zarząd Powiatu nie przekazywał pobranych dochodów budżetowych z tytułu opłat eksploatacyjnych uiszczanych przez najemców i dzierżawców nieruchomości Skarbu Państwa położonych na terenie byłego Terminalu Towarowych Odpraw Celnych w Świecku w roku 2012, w łącznej wysokości 2.254.931,07 zł, na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej - Wojewody Lubuskiego, co jest niezgodne art. 255 ust. 1, 2 i 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 111 pkt 8 i art. 5 ust. 2 pkt 4 lit. a teź ustawy oraz art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Może to prowadzić w konsekwencji do wszczęcia postępowania administracyjnego i wydania decyzji dotyczących obowiązku zwrotu do budżetu państwa kolejnych kwot opłat eksploatacyjnych z nieruchomości gruntowych i budynkowych po byłym TTOC w Świecku, co spowoduje dalsze zwiększenie zobowiązań Powiatu o kwotę 2.254.931,07 zł liczonych wraz z odsetkami jak od zaległości podatkowych. Powyższa sytuacja obrazuje realne zagrożenie zdolności wykonywania przez Powiat Słubicki zadań publicznych w 2015 roku i latach kolejnych, w sytuacji wszczęcia i prowadzenia egzekucji administracyjnej wskazanych wyżej kwot stanowiących wraz z odsetkami kwotę około 7 500 000 zł. Konieczność jednorazowej spłaty przez Powiat Słubicki zobowiązań w takiej wysokości realnie spowoduje brak możliwości spełnienia przez Powiat relacji z art. 242 do 243 ustawy o finansach publicznych.

Przepis art. 243 ustawy o finansach publicznych stanowi, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat zobowiązań według tytułów określonych w pkt 1-3 tego przepisu do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu obliczoną według wzoru zamieszczonego w tym przepisie.

Skład Orzekający wskazuje, że ww. relacja wynikająca z art. 243 ustawy o finansach publicznych jest zachowana zarówno w roku 2015, na który przyjęto uchwałę budżetową Powiatu, jak i w latach kolejnych objętych Wieloletnią Prognozą Finansową Powiatu Słubickiego. Niemniej jednak nadwyżka maksymalnego limitu spłat nad planowanym w ujęciu planistycznym na 2015 rok (według danych za IV kwartał 2014 roku) wynosi po wyłączeniach w ujęciu planistycznym (plan trzech kwartałów 2014 roku) 1,56% natomiast w ujęciu przewidywanego wykonania roku 2014 po wyłączeniach tylko 0,74%. Dla roku 2016 nadwyżka maksymalnego limitu spłat nad planowanym w ujęciu planistycznym na 2016 rok (według danych za IV kwartał 2014 roku) wynosi po wyłączeniach w ujęciu planistycznym (plan trzech kwartałów 2015 roku) 1,34% natomiast w ujęciu przewidywanego wykonania roku 2015 po wyłączeniach tylko 0,52%. W ocenie Składu Orzekającego oznacza to że bez wprowadzenia do wydatków budżetu powiatu zobowiązań z tytułu opłat eksploatacyjnych za 2010, 2011 i 2012 rok oraz trzy miesiące roku 2013 (do daty nabycia obiektów i gruntów po TTOC w Świecku w drodze umowy sprzedaży przez Powiat) – nawet niewielkie odchylenie ujemne w wykonaniu dochodów może spowodować niespełnienie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Sytuacja ta w ocenie Składu Orzekającego wymaga stałego monitorowania sytuacji przez organy powiatu w aspekcie dochowania w 2015 roku i kolejnych latach budżetowych relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający wskazuje, że niezachowanie przez Powiat w 2015 roku i kolejnych latach budżetowych relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych może skutkować sankcjami prawnymi określonymi w art. 240a i 240b ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z art. 240a ustawy o finansach publicznych w razie braku możliwości uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z zasadami określonymi w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych oraz zagrożenia realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego, kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej wzywa jednostkę samorządu terytorialnego do opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego oraz przedłożenia tego programu celem zaopiniowania do Regionalnej Izby Obrachunkowej, w terminie 45 dni od dnia otrzymania wezwania. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała program postępowania naprawczego na okres nieprzekraczający 3 kolejnych lat budżetowych.

Program postępowania naprawczego zawiera w szczególności:

- 1) analizę stanu finansów jednostki samorządu terytorialnego, w tym określenie przyczyn zagrożenia realizacji zadań publicznych;
- 2) plan przedsięwzięć naprawczych, wraz z harmonogramem ich wprowadzania, zmierzających do usunięcia zagrożenia, o którym mowa wyżej, oraz zachowania relacji określonej w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych;
- 3) przewidywane efekty finansowe poszczególnych przedsięwzięć naprawczych, wraz z określeniem sposobu ich obliczania.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może uchwalić wieloletnią prognozę finansową oraz budżet jednostki, które nie zachowują relacji określonej w art. 242-244 w okresie realizacji programu postępowania naprawczego, który uzyskał pozytywną opinię regionalnej izby obrachunkowej, przy czym niezachowanie relacji może dotyczyć jedynie spłat zobowiązań istniejących na dzień uchwalenia programu postępowania naprawczego.

W okresie realizacji postępowania naprawczego jednostka samorządu terytorialnego:

- 1) nie może podejmować nowych inwestycji finansowanych kredytem, pożyczką lub emisją papierów wartościowych;

- 2) nie może udzielać pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego;
- 3) nie może udzielać poręczeń, gwarancji i pożyczek;
- 4) nie może ponosić wydatków na promocję jednostki;
- 5) nie może tworzyć funduszu sołeckiego;
- 6) ogranicza realizację zadań innych niż obligatoryjne, finansowanych ze środków własnych.

Począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym został przyjęty program postępowania naprawczego, do dnia zakończenia postępowania naprawczego wysokość wydatków:

- 1) na diety radnych,
  - 2) na wynagrodzenie zarządu jednostki samorządu terytorialnego,
- nie może przekroczyć wysokości wydatków z tego tytułu z roku poprzedzającego rok, w którym została podjęta uchwała w sprawie programu postępowania naprawczego.

Program postępowania naprawczego może zawierać inne ograniczenia niż określone wyżej. W przypadku nieopracowania przez jednostkę samorządu terytorialnego programu postępowania naprawczego lub braku pozytywnej opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej do tego programu budżet jednostki ustala Regionalna Izba Obrachunkowa. Budżet może być ustalony bez zachowania relacji określonej w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych. Przepis art. 240 ust. 3 ustawy o finansach publicznych stosuje się odpowiednio. Zmiana budżetu jednostki samorządu terytorialnego ustalonego zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami prawa, bez zachowania relacji określonych w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych, nie może powodować zwiększenia stopnia niezachowania relacji wynikającego z tego budżetu. Ustalając budżet jednostki samorządu terytorialnego – Regionalna Izba Obrachunkowa nadzorując jego zmiany stosuje odpowiednio ograniczenia wskazane wyżej. Skutkiem niezachowania ww. relacji może być również zastosowanie art. 240b ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym w razie braku możliwości uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z zasadami określonymi w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych, budżet jednostki samorządu terytorialnego ustala Regionalna Izba Obrachunkowa. Budżet może być ustalony bez zachowania relacji określonych w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych. Przepis art. 240 ust. 3 tej ustawy stosuje się odpowiednio. Także zmiany budżetu jednostki samorządu terytorialnego ustalonego zgodnie z tą normą prawną, bez zachowania relacji określonych w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych, przepis art. 240a ust. 9 tejże ustawy stosuje się odpowiednio.

Mając powyższe na uwadze Skład Orzekający zaopiniował sprawozdanie z wykonania budżetu Powiatu Słubickiego za rok 2014 - jak w sentencji niniejszej uchwały.

Zgodnie z przepisami art.20 ust.1 powołanej wyżej ustawy z dnia 07 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, od niniejszej uchwały Składu Orzekającego przysługuje prawo odwołania się do Kolegium Izby, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

**Przewodniczący
Składu Orzekającego**

Jarosław Kotowski
Jarosław Kotowski